

І.БЪЛГАРСКА АЗБУКА

Азбуката в България е Българска кирилица.

Кирилицата се използва също в Русия, Сърбия, Македония, Монголия и на други места.

1. Печатни и ръкописни букви:

<i>Печатни букви</i>	<i>Ръкописни букви</i>
А а	<i>А а</i>
Б б	<i>Б б</i>
В в	<i>В в</i>
Г г	<i>Г г</i>
Д д	<i>Д д</i>
Е е	<i>Е е</i>
Ж ж	<i>Ж ж</i>
З з	<i>З з</i>
И и	<i>И и</i>
Й й	<i>Й й</i>
К к	<i>К к</i>
Л л	<i>Л л</i>
М м	<i>М м</i>
Н н	<i>Н н</i>
О о	<i>О о</i>
П п	<i>П п</i>
Р р	<i>Р р</i>
С с	<i>С с</i>
Т т	<i>Т т</i>
У у	<i>У у</i>
Ф ф	<i>Ф ф</i>
Х х	<i>Х х</i>
Ц ц	<i>Ц ц</i>
Ч ч	<i>Ч ч</i>
Ш ш	<i>Ш ш</i>
Щ щ	<i>Щ щ</i>
Ъ ъ	<i>Ъ ъ</i>
ь	<i>ь</i>
Ю ю	<i>Ю ю</i>
Я я	<i>Я я</i>

2. Имена на буквите:

А (а), **Б** (бъ), **В** (въ), **Г** (гъ), **Д** (дъ), **Е** (е), **Ж** (жъ), **З** (зъ), **И** (и), **Й** (и кратко), **К** (къ), **Л** (лъ), **М** (мъ), **Н** (нъ), **О** (о), **П** (пъ), **Р** (ръ), **С** (съ), **Т** (тъ), **У** (у), **Ф** (фъ), **Х** (хъ), **Ц** (цъ), **Ч** (чъ), **Ш** (шъ), **Щ** (щъ), **Ъ** (ер голям), **ь** (ер малък), **Ю** (ю), **Я** (я).

3. Звукове и букви:

В български език има 30 букви и 45 звука.

Буквите са подредени в азбука – Българска кирилица

Звуковете са:

ГЛАСНИ

а -- ъ
о – у
е – и

СЪГЛАСНИ

	Търди	Меки
ЗВУЧНИ	б в г д ж дж з дз	б' в' г' д' - - з' дз'
СОНОРНИ	р л м н -	р' л' м' н' й
БЕЗЗВУЧНИ	к п с т ф х ц ч ш	к' п' с' т' ф' х' ц' - -

**ДВОЙКИ СЪГЛАСНИ ПО ПРИЗНАКА
“ЗВУЧНОСТ – БЕЗЗВУЧНОСТ”**

б	п
в	ф
г	к
д	т
ж	ш
дж	ч
дз	ц
р	-
л	-
м	-
н	-
й	-
-	х

4. Транслитерация на Българска кирилица с Латиница.

Българска кирилица	Латиница
А, а	A, a
Б, б	B, b
В, в	V, v
Г, г	G, g
Д, д	D, d
Е, е	E, e
Ж, ж	Zh, zh

З, з	Z, z
И, и	I, i
Й, й	Y, y
К, к	K, k
Л, л	L, l
М, м	M, m
Н, н	N, n
О, о	O, o
П, п	P, p
Р, р	R, r
С, с	S, s
Т, т	T, t
У, у	U, u
Ф, ф	F, f
Х, х	H, h
Ц, ц	Ts, ts
Ч, ч	Ch, ch
Ш, ш	Sh, sh
Щ, щ	Sht, sht
Ъ, ъ	A, a
Ь, ь	Y, y
Ю, ю	Yu, yu

Я, я   Юа, уа

У П Р А Ж Н Е Н И Я

1. Попълнете празните места с липсващите букви.

- 1.1. -

А		В		Д
Е			И	
К		М		О
			Т	
Ф	Х			
Щ		Ъ		Я

- 1.2. -

<i>а</i>	<i>б</i>		<i>г</i>	
<i>е</i>				<i>й</i>
<i>к</i>		<i>м</i>		<i>о</i>
		<i>с</i>		
		<i>ц</i>		<i>ш</i>
			<i>ю</i>	

2. Ръкописни букви (упражнение за писане):

А а

.....

Б б

.....

В в

.....

Г г

.....

Д д

.....

Е е

.....

Ж ж

.....

З з

.....

И и

.....

Й й

.....

К к

.....

Л л

.....

М м

.....

H h

.....

O o

.....

П п

.....

P p

.....

C c

.....

T t

.....

У у

.....

Ф ф

.....

X x

.....

Ц ц

.....

Ч ч

.....

Ш ш

.....

Щ щ

.....

Ъ ъ

.....

Ь

.....

Ю ю

.....

Я я

.....

3. Твърди и меки срички (упражнение за четене):

Б – ба, бѣ, бо, бу бѣ, би, бя, бѣо, бю

В – ва, вѣ, во, ву, ве, ви, вя, вѣо, бю

Г – га, гъ, го, гу, ге, ги, гя, гьо, гю

Д – да, дъ, до, ду, де, ди, дя, дьо, дю

Ж – жа, жъ, жо, жь, же, жи

З – за, зъ, зо, зу, зе, зи, зя, зьо, зю

К – ка, къ, ко, ку, ке, ки, кя, кьо, кю

Л – ла, лъ, ло, лу, ле, ли, ля, льо, лю

М – ма, мъ, мо, му, ме, ми, мя, мьо, мю

Н – на, нъ, но, ну, не, ни, ня, ньо, ню

П – па, пъ, по, пу, пе, пи, пя, пьо, пю

Р – ра, ръ, ро, ру, ре, ри, ря, рьо, рю

С – са, съ, со, су, се, си, ся, сьо, сю

Т – та, тъ, то, ту, те, ти, тя, тьо, тю

Ф – фа, фъ, фо, фу, фе, фи, фя, фьо, фю

Х – ха, хъ, хо, ху, хе, хи, хя, хьо, хю

Ц – ца, цъ, цо, цу, це, ци, ця, цьо, цю

Ч – ча, чъ, чо, чу, че, чи

Ш – ша, шъ, шо, шу, ше, ши

4. Звучни съгласни в края на думите (упражнение за четене):

Б - боб, джоб, хляб, зъб, гардероб

В - нов, любов, кръв

Г – бог, рог, дълъг

Д – град, млад, под

Ж – мъж, дръж

З – ориз